

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ

P10_TA(2026)0191

Необходимостта да се намалят свързаните с работата смъртни случаи

Резолюция на Европейския парламент от 21 май 2026 г. относно необходимостта да се намалят свързаните с работата смъртни случаи (2025/3046(RSP))

Европейският парламент,

- като взе предвид членове 151, 153 и 156 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
- като взе предвид Директива 89/391/ЕИО на Съвета от 12 юни 1989 г. за въвеждане на мерки за насърчаване подобряването на безопасността и здравето на работниците на работното място¹,
- като взе предвид Стратегическата рамка на ЕС за здравословни и безопасни условия на труд за периода 2021 – 2027 г.,
- като взе предвид своята резолюция от 10 март 2022 г. относно нова стратегическа рамка на ЕС за здравословни и безопасни условия на труд след 2020 г.²
- като взе предвид своята резолюция от 17 декември 2025 г. с препоръки до Комисията относно цифровизацията, изкуствения интелект и алгоритмичното управление на работното място – оформяне на бъдещето на труда³,
- като взе предвид Хартата на основните права на Европейския съюз, по-специално член 31, в който се посочва, че всеки работник има право на условия на труд, които опазват неговото здраве и сигурност и зачитат достойнството му,
- като взе предвид член 136, параграф 2 от своя Правилник за

¹ ОВ L 183, 29.6.1989 г., стр. 1,
ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1989/391/oj>.

² ОВ C 347, 9.9.2022 г., стр. 122.

³ ОВ C, C/2026/2154, 6.5.2026 г., ELI:
<http://data.europa.eu/eli/C/2026/2154/oj>.

дейността,

- А. като има предвид, че здравословните и безопасни условия на труд са основен стълб на европейската социална политика и важен елемент от защитата на човешкото достойнство, основните права на работниците и справедливите и безопасни условия на труд;
- Б. като има предвид, че през 2023 г. в ЕС са регистрирани 3298 смъртоносни трудови злополуки и около 2,8 милиона злополуки без фатален изход, довели до най-малко четири дни отсъствие от работа; като има предвид, че тези статистически данни продължават да сочат за наличието на сериозни проблеми във високорисковите сектори с висока честота на трудови злополуки, като строителството, транспорта, производството и селското стопанство;
- В. като има предвид, че младите работници са с по-голяма уязвимост по отношение на сериозни трудови злополуки в сравнение с по-възрастните си колеги, като делът при младите е с над 40% по-висок от този при по-опитните работници и това отразява тяхната повишена уязвимост, дължаща се на ограничения професионален опит, недостатъчното обучение и по-ниската осведоменост относно опасностите на работното място; като има предвид, че е възможно те да се трудят при лоши условия, които могат да доведат до професионални заболявания на млади години или по-късно в живота;
- Г. като има предвид, че отчитането на измерението на пола е важно за здравословните и безопасни условия на труд, тъй като работниците може да бъдат различно изложени и по-уязвими на разнообразни видове вещества или рискове в зависимост от своя пол;
- Д. като има предвид, че работниците в сектори като здравеопазването и социалните грижи са изложени на насилие и психосоциални рискове и също така са изправени пред значителни и често подценявани рискове за своята безопасност; като има предвид, че насилието и тормозът на работното място могат да причинят сериозни психологически вреди и са свързани с повишен риск от проблеми с психичното здраве; като има предвид, че за тези явления се съобщава по-специално в областта на здравеопазването и услугите за полагане на грижи;
- Е. като има предвид, че през последните години няколко държави членки докладваха за значително увеличаване на нападенията срещу длъжностни лица на публичните органи, изпълняващи задължения в областта на правоприлагането, и служители на службите за спешна помощ; като има предвид, че някои професионални дейности, по-специално тези, свързани с

упражняването на публична власт и законната употреба на сила, се характеризират със структурно и постоянно излагане на риск от сериозни физически наранявания или смърт в резултат на умишлени актове на насилие от трети страни; като има предвид, че заплахите и умишлените актове на насилие срещу работещите в службите за спешна помощ, например парамедиците и пожарникарите, са сравнително ново явление, като подобно излагане, включващо умишлени действия на трети страни, отличава тези професии от другите форми на опасен труд и оправдава конкретното признаване на естеството на свързаните с тях рискове;

- Ж. като има предвид, че трансграничните работници и работниците мигранти, включително работниците от трети държави, са особено уязвими спрямо трудова експлоатация и различни форми на незаконосъобразни дейности, свързани с работата; като има предвид, че проучванията показват, че в световен мащаб рискът от свързани с работата смъртоносни злополуки е приблизително със 70% по-висок за тези работници в сравнение с този за местните работници⁴, а в ЕС рискът също е значително по-висок – около 65%, особено за работниците от Източна Европа; като има предвид, че гражданите на трети държави са изправени пред три пъти по-голям риск от трудови злополуки и се счита, че само около една на всеки пет злополуки се докладва, което подчертава сериозното подценяване на явлениято и необходимостта от укрепване на механизмите за защита и правоприлагане и от спазване на законността и зачитане на достойнството на труда;
3. като има предвид, че значителен брой смъртни случаи, свързани с работата, са причинени от професионални заболявания, които твърде често се подценяват и се признават и докладват в по-малка степен, по-специално поради неравенствата в достъпа до грижи, профилактика и последващи действия, неадекватна проследимост на излагането и латентност на някои медицински състояния; като има предвид, че пропуските в докладването и признаването в недостатъчна степен на професионалните заболявания подкопават ефективността на политиките за превенция, механизмите за обезщетение и системите за правоприлагане;
- И. като има предвид, че ракът е водещата причина за свързани с работата смъртни случаи в ЕС; като има предвид, че на работното място работниците могат да бъдат изложени на

⁴ Вж. например Lau et al., Workplace mortality risk and social determinants among migrant workers (Риск от смъртност на работното място и социални фактори сред работниците мигранти), The Lancet Public Health, том 9, брой 11, 2024 г., E935-E949, [https://doi.org/10.1016/S2468-2667\(24\)00226-3](https://doi.org/10.1016/S2468-2667(24)00226-3).

комбинация от вещества, които допълнително увеличават рисковете за здравето; като има предвид, че излагането на фактори като радиация, причинен от работата стрес, неподходяща организация на труда и неподходящи условия на труд се свързва с професионални ракови заболявания; като има предвид, че случаите на рак на кожата, едно от най-разпространените професионални заболявания, се увеличават, а само ограничена част от тези случаи се признават за случаи на професионално заболяване;

- Й. като има предвид, че в контекста на актуализираната препоръка на Комисията относно професионалните заболявания, приета на 28 ноември 2022 г.⁵ се подчертава колко е важно да се подкрепят работниците, изложени на професионални рискове, и семействата, които са загубили роднини поради такова излагане, включително като се предоставя адекватна помощ;
- К. като има предвид, че предотвратяването на трудовите злоупотреки и професионалните заболявания е крайъгълен камък на европейската социална политика и на правото на свободно движение на работниците; като има предвид, че това не само е правно задължение, произтичащо от законодателството на ЕС, по-специално Директива 89/391/ЕИО на Съвета, и от националните правни системи, но и стратегическа социална и икономическа инвестиция, която може да донесе положителни и трайни последици за работниците, предприятията и общностите като цяло, като допринася за намаляването на рисковете, ограничаването на социално-икономическите разходи, свързани с трудовите злоупотреки, и цялостното подобряване на качеството и устойчивостта на работната среда;
- Л. като има предвид, че е доказано, че специфичното обучение, предоставяно на пожарникарите доброволци, включително обучението за оказване на първа помощ, оценка на риска, процедури за евакуация и предотвратяване на пожари, повишава безопасността на работното място, като дава възможност за бърза и ефективна реакция при сериозни инциденти и насърчава култура на превенция на риска, като по този начин допринася за намаляване на сериозността на злоупотуките на работното място; като има предвид, че съгласно Директива 89/391/ЕИО работодателите имат правно задължение да извършват оценки на риска, да предоставят обучение и да гарантират мерки за първа помощ, борба с пожарите и евакуация, както и че подкрепата за уменията на пожарникарите доброволци на работното място може да допълни тези задължения и да укрепи допълнително

⁵ Препоръка (ЕС) 2022/2337 на Комисията от 28 ноември 2022 г. относно европейския списък на професионалните болести (ОВ L 309, 30.11.2022 г., стр. 12, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2022/2337/oj>).

безопасността на работното място;

- М. като има предвид, че инспекциите по труда играят решаваща роля за гарантиране на ефективното прилагане на политиките в областта на здравословните и безопасни условия на труд на национално, регионално и местно равнище и са от съществено значение за предотвратяване на трудовата експлоатация и небезопасните условия на труд;
- Н. като има предвид, че дълбоките промени в сферата на труда, например разпространението на нестандартни форми на труд, несигурната работа, нарастващият дял на младите работници на несигурни и високорискови работни места, застаряването на работната сила, цифровизацията, въвеждането на нови технологии и глобализацията, доведоха до увеличаване на психосоциалните рискове, стреса на работното място и новите предизвикателства, свързани със здравето на работното място, и изискват по-широки и интегрирани стратегии за превенция;
- О. като има предвид, че психосоциалните рискове на работното място, като хроничен стрес, изтощение и тормоз, са основен и нарастващ фактор за влошено здраве и свързани с работата смъртни случаи, но въпреки това често биват подценявани и недостатъчно докладвани, като за тях се вземат недостатъчни мерки;
- П. като има предвид, че подкрепящата в психологическо отношение работна среда е от съществено значение за психичното здраве и физическото благосъстояние на работниците; като има предвид, че психосоциалните рискове могат да възникнат от неподходяща структура на работата и от лоши организационни или управленски практики и могат да доведат до стрес, тревожност, професионално изчерпване и депресия; като има предвид, че продължителното излагане на неблагоприятни психосоциални условия на труд е свързано с тежки последици за психичното здраве, включително хронични заболявания и повишен риск от самоубийство;
- Р. като има предвид, че нарастващото използване на изкуствен интелект (ИИ) и системи за алгоритмично управление на работното място може да ускори темпа на работа, да доведе до по-голямо работно натоварване, да увеличи психосоциалните рискове, да подкопае автономността на работниците и да създаде нови рискове за безопасността и здравето при работа;
- С. като има предвид, че изменението на климата, включително покачващите се температури, по-честите и интензивни горещини и други екстремни метеорологични явления, представлява нарастващ и многостранен риск за здравето, безопасността и условията на труд на работниците в целия ЕС; като има предвид,

че продължителното излагане на топлина може да доведе до сериозни последици за здравето, например изтощение от топлина, топлинен удар и други свързани с горещината заболявания, като същевременно увеличава вероятността от умора, намалена концентрация и нарушена способност за вземане на решения и съответно риска от трудови злополуки, и поради това са необходими целеви превантивни и предпазни мерки;

- Т. като има предвид, че ефективните стратегии за превенция, мерките за повишаване на осведомеността, инициативите за благосъстояние и насърчаването на силна култура на здравословни и безопасни условия на труд са от съществено значение за предотвратяването на сериозни злополуки и професионални заболявания и за намаляването на смъртните случаи, свързани с работата; като има предвид, че подобни превантивни подходи не само защитават здравето и безопасността на работниците, но и генерират икономически ползи за предприятията и обществото като цяло;
- У. като има предвид, че е необходимо да се увеличат усилията за постигане на целите, определени в Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие, и по-специално цел 8.8: „Защита на трудовите права и насърчаване на безопасна и сигурна работна среда за всички работници, включително работниците мигранти, по-специално жените мигранти, и лицата с несигурна заетост“;
- Ф. като има предвид, че в резолюцията му от 10 март 2022 г. се приветства въвеждането на подхода за „нулева смъртност“ по отношение на трудовите злополуки и професионалните заболявания, като се призовава за амбициозна пътна карта за намаляване на злополуките и премахване на смъртните случаи на работното място и професионалните заболявания, както и за укрепване на превантивните мерки и прилагането на съществуващото законодателство в областта на здравословните и безопасни условия на труд; като има предвид, че целта за „нулева смъртност“ трябва да се разглежда не само като политическа цел, но и като етично и социално задължение към всички работници;
- Х. като има предвид, че правото на всеки работник на безопасна и здравословна работна среда трябва да бъде напълно гарантирано чрез ефективни мерки за предотвратяване на трудови злополуки и професионални заболявания, както и чрез редовен контрол и действително възпиращи санкции, подкрепени с подходящи ресурси за компетентните органи; като има предвид, че неспазването на законодателството в областта на здравословните и безопасни условия на труд е основна част от трудовата експлоатация и подкопава постигането на целта за нулев брой смъртни случаи, поради което е от съществено значение да се

гарантира стриктно и ефективно прилагане на съществуващото законодателство, включително чрез укрепване на инспекциите по труда и техните инструменти за контрол и санкциониране;

- Ц. като има предвид, че ефективното прилагане на подхода за „нулева смъртност“ изисква измерими действия и цели, всеобхватен подход, обхващащ всички трудови злоупотреки и заболявания, развиване и насърчаване на култура на превенция, както и подходящи ресурси;
- Ч. като има предвид, че синдикалните организации и представителите на работниците играят важна роля за защитата на здравословните и безопасни условия на труд, включително като наблюдават спазването на изискванията и подкрепят ефективното прилагане на съществуващите правила; като има предвид обаче, че продължават да съществуват пропуски в обхвата на Директива 89/391/ЕИО, особено по отношение на някои категории работници, включително домашните работници, които са частично или изцяло изключени от закрила, като по този начин се подкопава принципът на еднаква закрила, по-специално за жените, гражданите на трети държави и други групи в уязвимо положение, което налага да се гарантира адекватно и еднакво равнище на закрила;
- Ш. като има предвид, че настоящата Стратегическа рамка на ЕС за здравословни и безопасни условия на труд за периода 2021 – 2027 г. наближава своя край; като има предвид, че ще бъдат необходими подновен политически ангажимент и актуализирана, по-амбициозна рамка, за да се ускори напредъкът към целта за „нулева смъртност“;
- Щ. като има предвид, че паметта за жертвите на трудови злоупотреки е колективна памет и морална отговорност, която спомага да се поддържа високо равнище на обществено внимание към стойността на човешкия живот, да се укрепва културата на превенция и да се подновява ангажиментът на европейските и националните институции за постигане на целта за нулева смъртност на работното място;
- АА. като има предвид, че колективната памет трябва да се въплъти в отчетност, включително чрез надеждно докладване; като има предвид, че често остава особено трудно да се регистрират всички трудови злоупотреки, включително смъртоносните; като има предвид, че е необходимо да се гарантира, че всички работници се ползват от адекватни равнища на социална закрила;
- АБ. като има предвид, че трагедията с мината Боа дю Казие в Марсинел на 8 август 1956 г., отнела живота на 262 миньори, много от които граждани на държави – членки на Европейския

съюз, е траен символ на борбата за достоен труд, солидарност и социална справедливост в Европа;

АВ. като има предвид, че поради големия брой европейски граждани сред жертвите трагедията в Марсинел беше първото споделено бедствие в една Европа, която от този момент нататък възприе братски подход по важни теми като работата, безопасността, справедливостта и достойнството;

АГ. като има предвид, че споменът за трагедията в Марсинел поддържа съзнанието за основната ценност на свободното движение на работниците, техните права и тяхната безопасност, които са приоритети за една ефективна и конкурентоспособна социална Европа;

АД. като има предвид, че други исторически трагедии в работна среда, включително пожарът в мината Мари на 31 май 1892 г., злополуката в мината Куриер на 10 март 1906 г., злополуката в мината Луизентал на 7 февруари 1962 г., злополуката в мината Аливери през 1968 г., експлозията във фабриката за патрони Лапуа във Финландия през 1976 г. и смъртоносната експлозия и пожар във фабриката Виоланта в Гърция през 2026 г., са дълбоко вкоренени в колективната памет на различни държави членки и продължават да напомнят, че спешно са необходими ефективни политики за превенция и за защита на работниците;

1. призовава да се създаде „Европейски ден в памет на жертвите на трудови злополуки и за защита и достойнство на работниците“; той следва да се отбелязва всяка година на 8 август в памет на трагедията в мината Боа дю Казие в Марсинел, която поради присъщия си европейски характер – това, че засегна работници от няколко държави, понастоящем членки на ЕС – представлява общ символ на борбата за достоен труд и необходимостта от общ подход към защитата на здравословните и безопасни условия на труд;
2. посочва, че целите на този Европейски ден са да се почете паметта на жертвите на трудови злополуки и професионални заболявания, както и да се повиши осведомеността сред широката общественост, предприятията и институциите относно ролята на превенцията, безопасността и достойните условия на труд; припомня обаче, че повишаването на осведомеността следва да бъде свързано с настоящите рискове за здравето и безопасността, като по този начин действително допринася за предотвратяването на смъртни случаи, злополуки и заболявания на работното място; подчертава, че този Европейски ден може да допринесе за засилване на ангажимента на ЕС и държавите членки към подхода за „нулева смъртност“, по-специално като насърчи превенцията на работното място, безопасния и достоен труд, обучението, повишаването на осведомеността относно

нововъзникващите рискове, социалния диалог и ефективното прилагане на съществуващото законодателство, както и като ускори действията на ЕС по отношение на психосоциалните рискове, мускулно-скелетните смущения (МСС) и професионалните здравни рискове, свързани с екстремните метеорологични явления във всички сектори и в дружества от всякакъв мащаб; счита, че този Европейски ден би бил също и ежегодна възможност за оценка на напредъка към целта за „нулева смъртност“, установяване на пропуските в превенцията и правоприлагането и засилване на политическата отчетност на национално равнище и на равнище ЕС и за затвърждаване на необходимостта от ефективен контрол;

3. подчертава, че този Европейски ден, който допълва Световния ден на МОТ за безопасност и здраве по време на работа на 28 април, следва да насърчава конкретни инициативи в училищата, работните места и институциите, включително кампании за повишаване на осведомеността, програми за обучение и обмен на най-добри практики в областта на превенцията, като по този начин се укрепва културата на безопасност у всички поколения и във всички сектори;
4. подчертава, че този Европейски ден следва да допринесе за засилване на ангажимента на ЕС и държавите членки към целта за систематично и устойчиво изкореняване на свързаните с работата злополуки, заболявания и смъртни случаи, в съответствие с подхода за „нулева смъртност“, по-специално като се постави акцент върху превенцията, насърчаването на безопасния и достоен труд, обучението, повишаването на осведомеността относно нововъзникващите рискове, социалния диалог и ефективното прилагане на съществуващото законодателство;
5. подчертава, че е важно да се укрепят правата на работниците да бъдат информирани, консултирани и включвани в процеса, като избират свои представители по въпросите на здравето и безопасността и приемат колективни трудови договори;
6. подчертава, че постигането на целта за нулеви смъртни случаи, свързани с работата, изисква тясно сътрудничество между държавите членки, работодателите, социалните партньори, инспекциите по труда, научноизследователските институции и агенциите на ЕС; призовава за засилен обмен на най-добри практики, данни и методологии за превенция с подкрепата на Европейската агенция за безопасност и здраве при работа (EU-OSHA);
7. призовава Комисията да оцени и вземе мерки спрямо рисковете за здравословните и безопасни условия на труд, свързани с ИИ и системите за алгоритмично управление, включително

повишаването на интензивността на труда, психосоциалното напрежение, нередното наблюдение и размиването на границите на работното време; призовава Комисията и държавите членки да признаят и да предприемат мерки относно нововъзникващите рискове от смъртни случаи и сериозни злополуки, свързани с новите форми на заетост, включително работа през платформи и работа с алгоритмично управление; подчертава, че работниците, наети чрез цифрови трудови платформи, и тези, чиито задачи, темпове и резултати се ръководят или оценяват от основани на ИИ инструменти, може да бъдат изправени пред повишени рискове за безопасността и здравето при работа в резултат от засилен ритъм на работа, неправомерно наблюдение, недостатъчна прозрачност при вземането на решения въз основа на алгоритми, включително във връзка с идентифицируемите човешки звена за контакт и неподходящата или недостатъчна информация или обучение; подчертава, че въвеждането на такива технологии трябва да зависи от подходяща оценка на риска, прозрачно информирание и консултиране на работниците и пълноценен човешки надзор в съответствие със законодателството в областта на здравословните и безопасни условия на труд;

8. призовава Комисията да направи цялостна оценка и да предвиди рисковете за безопасността и здравето при работа, произтичащи от свързани с климата фактори, включително топлинен стрес, екстремни метеорологични явления, замърсяване на въздуха, повишено излагане на опасни вещества по време на проекти за обновяване и модернизирание на инфраструктурата, както и появата на нови биологични опасности; призовава да се засилят превантивните действия въз основа на тази оценка с цел да се укрепи издръжливостта и подготвеността в рамките на националните системи за здравословни и безопасни условия на труд, включително чрез механизми за ранно предупреждение и секторни насоки за високорискови сектори като строителството, селското стопанство и транспорта, както и за другите засегнати сектори, сред които са и службите за спешно реагиране; подчертава необходимостта инспекциите по труда и работодателите да получат практически насоки на равнището на ЕС относно управлението на горещините на работното място и относно други свързани с климата професионални рискове;
9. подчертава необходимостта да се признаят последиците от екстремните горещини и изменението на климата като важни професионални рискови фактори и призовава Комисията и държавите членки да засилят превантивните, защитните и адаптивните мерки на работното място, за да се намалят свързаните с работата злополуки, професионални заболявания и смъртни случаи;
10. призовава Комисията, Съвета, гражданското общество и

социалните партньори да подкрепят създаването и отбелязването на този Европейски ден като граждански ангажимент, обединяващ институции, предприятия и граждани, включително чрез инициативи за информиране и повишаване на осведомеността и практически инструменти за превенция, насочени към малките и средните предприятия и уязвимите работници, както и чрез обмен на добри практики в областта на здравословните и безопасни условия на труд; подчертава, че тези инициативи следва да са насочени конкретно към психосоциалните рискове, рисковете, свързани с горещините и екстремните температури на работа, рисковете, свързани с веригите от подизпълнители и нестандартните форми на труд, както и предизвикателствата, засягащи командированите, сезонните и други трансгранични работници, като се гарантира спазването на принципа на равно третиране и ефективното прилагане на правилата на приемащата държава относно здравословните и безопасни условия на труд и социалната закрила; припомня, че прекомерно дългото работно време често води до умора и увеличава риска от смъртоносни трудови злополуки;

11. насърчава държавите членки да повишават осведомеността сред работодателите и работниците относно тяхната отговорност да гарантират собствената си безопасност и тази на другите, да стимулират предоставянето на обучение по оказване на първа помощ за всички служители, особено в секторите с по-високи професионални рискове, и да гарантират, че това обучение се актуализира редовно и е широко достъпно и интегрирано в политиките за безопасност на работното място; подчертава, че работодателите носят основната отговорност за гарантиране на здравето и безопасността на работниците, включително чрез оценка на риска, превантивни мерки, предоставяне на лични предпазни средства, услуги в областта на здравословните условия на труд, ефективно прилагане на законодателството в областта на безопасността на труда и предоставяне на подходяща информация, инструкции и обучение на служителите; подчертава отговорността на работодателите да гарантират истинско участие на служителите и техните представители в разработването на процеси за здравословни и безопасни условия на труд на работното място, оценяването на рисковете и опасностите, както и планирането на мерки, техния мониторинг и извършването на превантивна работа;
12. припомня, че насилието е нарастващо предизвикателство на много работни места, особено в секторите на услугите и здравеопазването, както и за служителите в спешната помощ; настоява, че са необходими мерки, изготвени за прилагането на подход на нулева толерантност към малтретирането, тормоза и други форми на насилие на работното място чрез подобряване и насърчаване на организационните и законодателните структури

за подкрепа, както и чрез по-добри системи за докладване на инциденти;

13. призовава Комисията и EU-OSHA да използват Европейския ден като възможност за разпространение на актуални данни, сравнителни анализи и основани на факти насоки относно здравословните и безопасни условия на труд, като се обръща специално внимание на психосоциалните рискове, нестандартните форми на труд, микропредприятията и малките предприятия и най-уязвимите групи работници; освен това призовава Комисията и EU-OSHA да публикуват моментна снимка за целия ЕС и досиета по държави относно професионалните заболявания и свързаните с работата смъртни случаи, включително показатели за превенция и контрол (в т.ч. инспекциите по труда), за да бъдат по-добре ориентирани публичните политики и да се засили отчетността; също така подчертава колко е важно систематичното наблюдение и анализ на тенденциите в условията на труд, психосоциалните рискове, капацитета на инспекциите по труда и спазването на стандартите за здравословни и безопасни условия на труд във всички държави членки, за да се укрепят превенцията, прозрачността и сближаването във възходяща посока на условията на труд в целия ЕС;
14. призовава Комисията, в сътрудничество с Евростат и държавите членки, да подобри събирането, хармонизирането и прозрачността на данните относно трудовите злополуки и професионалните заболявания, включително психосоциалните рискове и заболяванията с дълга латентност, и да предприеме мерки за справяне с недостатъчното докладване;
15. призовава Комисията и държавите членки да гарантират, че отговорността за спазването на законодателството в областта на здравословните и безопасни условия на труд е ясно установена на управленско равнище и широко интегрирана в организацията, включително чрез ефективни планове за превенция и участие на работниците; подчертава, че извършването на оценки на риска само по себе си допринася за намаляване на броя на злополуките;
16. подчертава колко са важни регулаторните инспекции в областта на здравословните и безопасни условия на труд за постигането на безопасни и здравословни работни места, като същевременно признава, че обхватът на инспекциите може да бъде ограничен; призовава държавите членки да укрепят инспекциите по труда с постоянен персонал, подходящи ресурси и институционална независимост, за да се гарантира ефективното прилагане на законодателството в областта на здравословните и безопасни условия на труд и да се отговори на трансформацията в сферата на труда;

17. призовава Комисията и държавите членки да заздравят прилагането на законодателството в областта на здравословните и безопасни условия на труд, включително като осигурят подходящи ресурси за инспекциите по труда, подобрят трансграничното сътрудничество и насърчат ефективното спазване на изискванията, по-специално в случаите, когато се е стигнало до тежко нараняване или смърт поради груба небрежност; счита, че за да бъдат правилата за здравословни и безопасни условия на труд надеждни и ефективни, те трябва да бъдат достатъчно възпиращи и пропорционални;
18. приветства доклада на Комисията за оценка на Европейския орган по труда (ЕОТ), в който се признава неговата роля за ефективното прилагане на трудовото право на ЕС и правилата за здравословни и безопасни условия на труд, по-специално в трансграничен контекст и във високорисковите сектори, и отново призовава Комисията да укрепи мандата на ЕОТ, за да се подобри прилагането на трудовото право на ЕС и здравословните и безопасни условия на труд; подчертава, че е важно да се гарантира конкретната добавена стойност на подкрепата, оказвана на националните правоприлагащи органи, включително чрез засилени съгласувани и съвместни инспекции по труда и възможността да се допринесе по-ефективно за установяването и справянето с нарушенията; подчертава необходимостта да се стимулира по-голямо синхронизиране и опростяване на правилата относно трудовата мобилност и свързаните с това процедури за контрол, включително чрез по-единни правила и по-ефективен обмен на информация, в съответствие с насоките на ЕОТ;
19. призовава Комисията, въз основа на приоритетите на настоящата стратегическа рамка на ЕС за здравословни и безопасни условия на труд за периода 2021 – 2027 г. и натрупания с нея опит, да формулира нова стратегическа рамка в съответствие с пътната карта за качествени работни места за периода 2028 – 2034 г.; подчертава, че тази нова стратегическа рамка следва да бъде ясна, измерима и обвързана със срокове, следва да определя ясни нови изисквания и следва да бъде насочена към намаляване на свързаните с работата злополуки и смъртни случаи, завършване на прехода към нулеви смъртни случаи на работното място, укрепване на защитата на работниците, особено във високорисковите сектори и за уязвимите групи, справяне с възникващите професионални рискове, включително тези, произтичащи от новите форми на труд, цифровизацията и психосоциалните рискове, и гарантиране на адаптирането на условията на труд към екстремните температури;
20. приветства директивите, насочени към намаляване на рисковете от излагане на канцерогенни вещества и от други потенциално смъртоносни професионални заболявания; отбелязва, че

превенцията на смъртоносните професионални заболявания изисква да се натрупа експертен опит, свързан с подобно излагане, както на работното място, така и в службите по трудова медицина; припомня, че е важно на местата на работа да има подходящи ресурси, за да бъдат идентифицирани и предотвратявани рисковете от излагане, което да се извърши в сътрудничество със службите по трудова медицина, които могат да дават насоки относно подходящите мерки в областта на здравословните и безопасни условия на труд; счита, че работниците, изложени на риск от експозиция на вещества, причиняващи сериозни професионални заболявания, следва да имат достъп до здравни услуги на работното място и периодични здравни прегледи, за да се наблюдава потенциалното излагане; подчертава, че всяка всеобхватна стратегия за намаляване на смъртните случаи на работното място трябва изрично да разглежда професионалните ракови заболявания като тиха, но водеща причина за смъртни случаи, свързани с работата, включително поради заболявания с дълга латентност, произтичащи от продължително излагане на канцерогени на работното място; подчертава необходимостта от подобряване на събирането на данни на равнището на Съюза относно професионалните ракови заболявания, за да се отрази напълно реалният мащаб на свързаните с работата смъртни случаи;

21. изразява загриженост, че командированите работници, работниците мигранти и работниците във веригите от подизпълнители са изложени на непропорционални рискове за здравето и безопасността, включително риска от смъртоносни злополуки, в резултат на фрагментираните вериги на отговорност, недостатъчната координация и намалената отчетност, особено във високорискови сектори като строителството; призовава Комисията да оцени дали настоящите достижения на правото в областта на здравословните и безопасни условия на труд гарантират в достатъчна степен ефективно прилагане на минималните изисквания за безопасност и здраве по веригите от подизпълнители, и да предложи законодателни действия, когато бъдат установени пропуски;
22. приканва държавите членки да насърчават култура на безопасност в сферата на здравословните и безопасни условия на труд, особено за младите работници, чрез съчетаване на образование и практически опит; счита, че образователните институции следва да предоставят обща информация и обучение относно здравето и безопасността, а работодателите следва да осигурят специфично за работното място обучение, особено по време на чиракуване и стажове;
23. насърчава държавите членки да създадат рамки за подкрепа, улесняващи наемането на пожарникари доброволци, в които се

признава стойността на придобитите умения, по-специално в областта на оказването на първа помощ, предотвратяването на рискове, борбата с пожарите, използването на противопожарно оборудване и организирането на евакуации, както и в подобряването на безопасността на работното място, предотвратяването на трудови злополуки и намаляването на тежестта на такива злополуки в очакване на пристигането на службите за спешно реагиране;

24. подчертава, че микропредприятията и малките и средните предприятия често имат ограничен административен капацитет, финансови ресурси и специализиран експертен опит; призовава за всеобхватни и целенасочени мерки, за да им се помогне ефективно да идентифицират, предотвратяват и управляват професионалните рискове, свързаните с работата заболявания и смъртни случаи, включително чрез опростени и лесни за ползване инструменти за оценка на риска, специфични за съответния сектор насоки, практически програми за превенция и достъпно обучение, както и чрез подкрепа при спазването на задълженията в областта на здравословните и безопасни условия на труд;
25. призовава Комисията, в сътрудничество с държавите членки и социалните партньори, да укрепи насоките на ЕС относно подкрепата за жертвите на трудови злополуки и професионални заболявания и за техните семейства; освен това призовава Комисията да оцени възможността за разработване на препоръки, насочени към насърчаване на подходящи механизми за подкрепа и обезщетение на жертвите и техните семейства, като се насърчава сближаването във възходяща посока на защитата в целия ЕС;
26. призовава държавите членки да гарантират, че всички работници се ползват ефективно от защита на здравословните и безопасни условия на труд в съответствие с националните системи и практики, включително работещите през платформи, гражданите на трети държави и домашните работници, наети в частни домакинства; приканва държавите членки и социалните партньори да насърчават използването на иновативни решения и най-добри практики за предотвратяване на трудови злополуки и професионални заболявания, включително чрез инициативи като наградите на EU-OSHA за добри практики за здравословни работни места, изтъкващи ефективни стратегии и технологии, които могат да бъдат приложени във всички сектори за подобряване на здравословните и безопасни условия на труд;
27. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на Съвета и на Комисията.